

شایعه انتخاباتی

برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی در سال ۱۴۰۲، فضای مجازی و فعالین این عرصه در استان را از آغاز سال جدید به تحرکی خاص وادار کرده است.

اهمیت انتخابات و ویژگی‌های شبکه‌های اجتماعی مجازی و نفوذ چشمگیر آنها در جامعه موجب می‌شود تا از ماه‌ها قبل از تاریخ برگزاری، انواع شایعات سیاسی و انتخاباتی در این فضا منتشر شود.

شبکه‌های مجازی به دلیل توانایی‌هایی که دارند در مواقع مختلف و وقوع حوادث و رویدادها نمود بیشتری داشته و با بالا رفتن میزان استقبال مردم و جامعه از آنها، بستر مناسبی برای تولید و انتشار انواع شایعه در جامعه را فراهم می‌کنند.

در ایام قبل از انتخابات، تولید و انتشار شایعه با رسیدن به اهداف مختلفی صورت می‌گیرد. اهداف تخریبی و خصمانه و اهداف تبلیغی از مهم‌ترین آنها بشمار می‌رود. همچنین می‌توان موارد دیگری چون جلب توجه کردن و ارضای حس کنجکاوی نیز مورد توجه قرار بگیرد.

براساس مطالعات انجام یافته، تولید نفاق و تفرقه بین اعضای جامعه، تبلیغات سیاسی و تخریب نامزدهای رقیب از انگیزه‌هایی است که در راستای تولید و انتشار شایعه انتخاباتی می‌توانند نقش‌آفرینی کنند.

قبل از انتخابات و در ایامی که کاندیداها و طرفداران آنها می‌خواهند به طریقی توانایی‌های خود را به جامعه عرضه نمایند و شانس انتخاب و میزان جذب اعتماد مردم را بالا ببرند بازار شایعاتی از قبیل تهمت زدن، دروغ‌گویی، بزرگ‌نمایی و نقل‌قول‌های بی‌اساس از رونق بیشتری برخوردار می‌شود که اهداف آنها چیزی جز تخریب موقعیت، وجهه سیاسی و اجتماعی کاندیداها و رقیب نبوده و نخواهد بود.

برای تحت تأثیر قرار دادن جامعه و افرادی که صلاحیت حضور در صحنه انتخابات و رأی دادن را دارند، شایعه سازان در ایام منتهی به انتخابات با راه‌اندازی نظرسنجی‌های مختلف و به‌ظاهر معتبر، بر طبل پیروزی مطلق کاندیداها و خاص می‌کوبند و با ورود به زندگی خانوادگی نامزدها برای زیر سؤال بردن صلاحیت اعتقادی و اخلاقی نامزدهای رقیب با استفاده از هر روش ممکن استفاده می‌کنند.

برای برگزاری یک انتخابات سالم و فراهم کردن فضایی مناسب در راستای تحقق این امر، برخورد مناسب با شایعه لازم و ضروری است. شایعه برای بقای خود نیازمند انتشار بین افراد جامعه و گروه‌های مختلف است. افرادی که خلأ حضور در گروه‌های اجتماعی و در بین اقشار مختلف را دارند با فعالیت بیشتر در فضای مجازی و انتشار شایعات مختلف برای جبران این خلأ و کمبود اقدام می‌کنند و با این کار برای زیر سوال بردن افراد در جلب توجه بیشتر در فضای مجازی اقدام می‌کنند.

بی‌اعتنایی به شایعات و ممانعت از گسترش و انتشار بیشتر شایعات انتخاباتی در فضای مجازی، می‌تواند در برگزاری انتخاباتی سالم و امکان‌پذیرش افراد کارآمد و صالح مؤثر واقع شود.